

dybmuldet Sandjorder, er Beløbet saa stort, at jeg mener, det bør undersøges, om de Udgifter, der her er Tale om at afholde, staar i rimeligt Forhold til, hvad der vindes. Men det kan jo undersøges i det Udvalg, der efter det ærede Medlem Hr. Rahbeks Udtalelse maa antages at blive nedsat, og vi vil dér kunne faa nærmere Rede derpaa.

Jeg kan, som sagt, tilsige mit Partis Støtte til Lovforslagets Gennemførelse og skal hermed anbefale det til videre Fremme her i Tinget.

Carl Sørensen: Det er ikke for at træde i Opposition til det foreliggende Lovforslag, at jeg har bedt om Ordet. Det er ganske vist, som det er nævnt af forskellige Partiers Ordførere, ogsaa af mit eget Partis Ordfører, meget betydelige Udgifter, der her drejer sig om, og ligeledes meget betydelige Statstilskud, der tænkes ydet. Men jeg er enig i, at Staten bør yde sin Medvirkning til at sikre de Egne og Arealer, der her er Tale om at beskytte mod Stormflod. Men det forekommer mig dog, saaledes som navnlig den ærede sidste Taler fremhævede, at vi i Udvalget nærmere bør undersøge, af hvad Beskaffenhed de Arealer er, vi her søger at værne, for naar der er Tale om Udgifter paa over 1 300 Kr. pr. ha, saa rejser der sig i hvert Fald for mig det Spørgsmaal, om der er et rimeligt Forhold imellem Værdien af de paagældende Arealer og de Ofre, der er Tale om at yde fra Samfundets Side for at værne dem. Det forekommer mig, at der bør være et vist Forhold mellem Værdien af den Kyst, vi sikrer, og de Ofre, Samfundet bringer for at bevare den. Jeg har tidligere her i Salen peget paa dette og kan ikke lade være at nævne det paa ny. Det forekommer mig nemlig, at der ikke er et saadant rimeligt Forhold, naar man ser hen til de Ofre, man har bragt ved Vestkysten. Jeg tænker her navnlig paa Anlægene ved Thyborøn.

Naar jeg altsaa har bedt om Ordet, er det egentlig for at paapege, at vor Digelovgivning har været inkonsekvent baade i formel og i reel Henseende. Det, der bragte os ind paa Digelovgivning og Tilskud fra Statens Side til Værn mod Stormflod, var jo Stormfloden af 13. November 1872. Stormflodskatastrofen den 13. November 1872 var foranlediget ved en gennem flere Døgn vedholdende sydvestlig, vestlig og nordvestlig Storm, der pressede uhyre Vandmasser ind gennem Skagerak, Kattégat og Bælterne ned i Østersøen og stuede Vandmasserne op mod Østersøens Øst-

kyst. Saa løjede Vinden af og sprang om i Øst. Det brasede op til Storm fra Øst, og saa drev Stormen Vandmasserne tilbage ind over Lolland-Falsters flade Kyster med uimodstaaelig Kraft. Det, som skete ved Stormfloden, blev betragtet som en Landsulykke; der blev foretaget en Indsamling over hele Landet til Støtte for de skadelidte, og saa vidt mig bekendt indkom der saa store Beløb, at den materielle Skade blev fuldt ud dækket; men der skete jo Skade — det skete den Gang og senere ogsaa ved Rejsby —, der ikke kan erstattes med klingende Mønt.

Det var, som sagt, Stormfloden af 13. November 1872, der bragte os ind paa Digelovgivning, og vi fik Digeloven for Lolland af 23. Maj 1873. Udgifterne ved Digeanlægene nede paa Lolland androg 2 177 110 Kr. 52 Ø. Heraf ydede Maribo Amts Vejvæsen 24 097 Kr. 12 Ø., forskellige private 512 888 Kr. 80 Ø., og der var et Rentebeløb paa 3 885 Kr. 42 Ø. Disse Tilskud og Renter udgjorde tilsammen 540 871 Kr. 34 Ø., og af Resten, 1 636 239 Kr. 18 Ø., betalte Statskassen $\frac{1}{4}$ eller 409 059 Kr. 79 Ø. Amtsrepartitionsskatten betalte med Tillæg af Omkostninger ved Laan 415 896 Kr. 23 Ø. og Digeinteressenterne 831 792 Kr. Det vil altsaa ses, at Forholdet den Gang ved Digeloven af 23. Maj 1873 var det, at Staten betalte $\frac{1}{4}$, forskellige private og Amtsrepartitionsskatten $\frac{1}{4}$ og Lodsejerne Resten. Nu er Forholdet ændret. Nu foreslaas det, at Staten yder et Tilskud af $\frac{2}{3}$, medens Lodsejerne betaler $\frac{1}{3}$.

Det viste sig imidlertid, at Vedligeholdelsen af de Sikringsforanstaltninger, man havde truffet nede paa Lolland-Falster ved Digerens Opførelse i Halvfjerdserne, krævede meget store Udgifter, og gennem Aarene fra 1873 op til 1900 kom man ind paa at anmode Staten om Laan. Staten ydede det ene Hundredetusinde i Laan til det lollandske Digelag efter det andet, saadan at da vi kom til 1902—03, havde det lollandske Digelag en Gæld til Statskassen paa 826 000 Kr., foruden at det havde faaet et direkte Tilskud af 100 000 Kr., som var ydet paa Finansloven i 1894. Da det Forhold naturligvis ikke kunde blive ved at bestaa, at man stadig fik Laan fra Statskassen og sandsynligvis hverken betalte Renter eller Afdrag, ønskede Finansminister Hage at faa Forholdet ordnet. Der blev nedsat en Kommission den 18. Maj 1903, og ifølge dens under den 14. November 1903 afgivne Betænkning, der gik ud paa at faa Forholdet ordnet mellem de lollandske